

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/546/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812205442
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5812205442.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľov: 1/ C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXX, 2/ I. D., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXX, 3/ X. J., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXX, 4/ E. T., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, E. O., 5/ R. C., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, 6/ G. C., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXX, navrhovateľa právne zastúpení JUDr. Antonom Slamkom, advokátom so sídlom O. XXXX/XX, K. T., proti odporcom: 1/ I. O., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, L., 2/ S. I., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXX, právne zastúpená JUDr. Petrom Machajom, advokátom so sídlom O. XX, K. T., o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, v konaní o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 9C/52/2012-121 zo dňa 19. júna 2013, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu navrhovateľov 1/ až 6/ zamietol a vo výrokoch o trovách konania zrušuje a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Výrok rozsudku, ktorým určil navrhovateľom 1/ až 6/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov podaní a ich príloh urobených elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom vo výške 3 eur na účet Okresného súdu Námestovo č. ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol 5840243413, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, p o t v r d z u j e .

Výroku rozsudku, ktorým okresný súd zaviazal odporkyňu 2/ povinnosťou zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov podaní a ich príloh urobených elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom vo výške 3 eur na účet Okresného súdu Námestovo č. ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol 5840243513, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, sa krajský súd n e d o t ý k a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom č. k. 9C/52/2012-121 zo dňa 19. júna 2013, okresný súd výrokom I. žalobu navrhovateľov 1/ až 6/ zamietol, výrokom II. určil navrhovateľom 1/ až 6/ povinnosť nahradiť odporkyni 2/ trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 512,10 eur, na účet právneho zástupcu odporkyne, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. odporkyni 1/ náhradu trov konania nepriznal, výrokom IV. určil navrhovateľom 1/ až 6/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov podaní a ich príloh urobených elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom vo výške 3 eur na účet Okresného súdu Námestovo č. ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol 5840243413, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom V. zaviazal odporkyňu 2/ povinnosťou zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov podaní a ich príloh urobených elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom vo výške 3 eur na účet Okresného súdu Námestovo č. ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol 5840243513, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľa 1/ až 6/ sa žalobným návrhom doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 24.08.2012 domáhali určenia, že nehnuteľnosť - CKN parc. č. 1034/1, druh

pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 304 m², ktorá vznikla na základe geometrického plánu č. 36433756-114/2012 zo dňa 23.07.2012, vyhotoveného vyhotoviteľom DIBDIAGGEO, s.r.o. Geodetické a kartografické práce, Dolný Kubín, odčlenením od parcely registra "E" evidovanej na mape určeného operátu ako parc. č. 5310/1 o výmere 1667 m², druh pozemku orná pôda, zapísanej na LV č. XXXX pre obec a k. ú. M. E., pod B3 na meno odporkyne v 1. rade v podiele 41/120 úč. a pod B4 na meno odporkyne 2/ v podiele 79/120 úč., patrí do dedičstva po poručiteľovi I. T., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. E. XXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, v podiele 1 úč. v pomere k celku, do dedičstva po poručiteľovi G. T., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. E. XXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, v podiele 1 úč. v pomere k celku a do dedičstva po poručiteľke X. T., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. E. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, v podiele 1 úč. v pomere k celku.

Súd v prvom rade dospel k záveru, že v danom prípade navrhovatelia na požadovanom určení naliehavý právny záujem majú, nakoľko súdne rozhodnutie v danej veci je nevyhnutnou podmienkou pre prípadné obnovenie dedičského konania a usporiadanie vlastníckych vzťahov k danej nehnuteľnosti za účelom dosiahnutia súladu medzi právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Ďalej pokiaľ ide o okruh účastníkov tento mal zistený z výpisu z LV č. XXXX, kat. úz. M. E. (č. I. 10), pokiaľ ide o odporkyne, a z kópie dedičských rozhodnutí vo veci Štátneho notárstva v Dolnom Kubíne sp. zn. D/103/86 (dedičské konanie po poručiteľovi I. T., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX), Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 1133/92, IV Dnot 159/93 (dedičské konanie po poručiteľovi G. T., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX), Okresného súdu Námestovo sp. zn. 2D/220/2004 (dedičské konanie po poručiteľke X. T., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX) a Okresného súdu Námestovo sp. zn. D 359/00, Dnot 203/2000 (dedičské konanie po poručiteľke G. E., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX), pokiaľ ide o navrhovateľov.

Následne konštatoval, že navrhovatelia vlastnícke právo svojich právnych predchodcov I. T., G. T. a X. T., rod. C., k C KN parcele č. 1034/1, vytvorenej geometrickým plánom č. 36433756-114/2012 (č. I. 11-13) odvodzujú od kúpnej zmluvy zo dňa 23.03.1949 (č. I. 8, 9), uzavretej medzi menovanými a R. Y., predmetom ktorej mala byť i "časť lúky z vyšnej strany domu súp. č. XX, zapísaného v PK-protokole č. 697, smerom ku kostolu, kúpenej od S. T. v dĺžke celého predaného intravilánu a v šírke päť metrov". Z oznámenia Správy katastra Námestovo (č. I. 80) však vyplýva, že EKN parcela č. 5310/1, z ktorej bola odčlenená sporná parcela CKN č. 1034/1, bola vytvorená z PK parcely č. 2336 zapísanej v PK protokole 5, kat. úz. M. E., pričom z kópie PK protokolu 5, kat. úz. M. E. (č. I. 108-115) nevyplýva, že by R. Y. bol vlastníkom nehnuteľností zapísaných v tomto protokole. Predpokladom nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti právnymi predchodcami navrhovateľov od R. Y. je oprávnenie predávajúceho (R. Y.) previesť vlastnícke právo k prevádzanej nehnuteľnosti, čo predpokladá vlastníctvo predmetného pozemku predávajúcim R. Y. I keď v kúpnej zmluve (č. I. 8, 9) sa konštatuje, že R. Y. nadobudol sporný pozemok od S. T., samotné konštatovanie tejto skutočnosti v kúpnopredajnej zmluve nie je dôkazom, že skutočne došlo k platnému prevodu vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti z S. T. na R. Y. Navrhovatelia sa nevedeli vyjadriť kedy a akým spôsobom mal R. Y. predmetné nehnuteľnosti od S. T. nadobudnúť, opierali sa len o konštatovanie tejto skutočnosti v predmetnej kúpnej zmluve. I keď z PK protokolu č. 5, kat. úz. M. E. (č. I. 108-115) vyplýva, že S. T. bol zapísaný ako vlastník PK parcely r. č. 2336, z ktorej bola vytvorená EKN parcela č. 5310/1 a následne sporná parcela C KN č. 1034/1, avšak v čase uzavretia kúpnopredajnej zmluvy, t. j. ku dňu 23.03.1949, boli ako spoluvlastníci predmetnej nehnuteľnosti zapísaní C. T. v podiele 41/60 a P. N., rod. J., v podiele 19/60, na základe skutočnej držby titulom vydržania, resp. deľby, a to na základe zápisnice zo dňa 19.05.1931 č. Nc II 83/31. Pokiaľ R. Y. nenadobudol platne spornú nehnuteľnosť (v konaní pritom nebolo navrhovateľmi preukázané, že by vôbec bol nadobudol uvedenú nehnuteľnosť), nemohol previesť vlastnícke právo k nej na iného, v danom prípade na právnych predchodcov navrhovateľov (zásada "nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet", teda nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má). Pokiaľ navrhovatelia tvrdia, že ich právni predchodcovia uvedenú nehnuteľnosť platne nadobudli, bolo na nich, aby tvrdené skutočnosti aj preukázali, a teda uniesli dôkazné bremeno v tomto smere. Vzhľadom na písomné vyjadrenie navrhovateľov (č. I. 68-70), v ktorom poukazovali na to, že ich právni predchodcovia sa na základe uvedenej kúpnej zmluvy začali správať ako vlastníci predmetného pozemku a začali ho užívať ako dobromyseľní, súd nemá v danom prípade preukázané ani prípadné nadobudnutie vlastníckeho práva na základe vydržania, práve pre absenciu preukázania existencie jedného zo základných predpokladov vyžadovaných zákonom pre vydržanie, a to platného právneho titulu nadobudnutia. Keďže navrhovatelia nepreukázali platný právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti ich právnymi predchodcami (existenciu platnej, ale ani neplatnej, zmluvy o prevode vlastníckeho práva medzi R. Y. a S. T. v čase, kedy S. T. svedčilo vlastnícke právo, na základe ktorej by R. Y. nadobudol spornú nehnuteľnosť, a teda i oprávnenie ďalej s ňou nakladať), nemohlo z ich

strany dôjsť k vydržaniu uvedených nehnuteľností. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani potvrdenie Obce Oravské Veselé (č. I. 24) o užívaní parcely č. 5310/7 otcom navrhovateľa 1/, keď navrhovatelia zároveň nepreukázali, že ide o parcelu totožnú s EKN parcelou č. 5310/1, ani výpis z evidenčného listu č. 84 (č. I. 71), keď tento nepreukazuje vlastníctvo spornej nehnuteľnosti, ale len jej užívanie, pričom medzi účastníkmi nebolo sporné, že predmetnú nehnuteľnosť užívajú práve navrhovatelia, resp. niektorí z nich. Samotné užívanie nehnuteľnosti však ešte nie je dôkazom o jej vlastníctve, keď užívať nehnuteľnosť možno aj na základe iného právneho titulu. Vzhľadom na to mal preukázané, že navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že ich právni predchodcovia platne nadobudli spornú nehnuteľnosť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspešnými účastníkmi konania boli odporkyne, preto im vznikol nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľom.

Odporkyňa 1/ si náhradu trov konania neuplatnila, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Odporkyňa 2/ si uplatnila náhradu trov konania vo výške 515,10 € (trovy právneho zastúpenia vo výške 509,10 eur a súdny poplatok vo výške 6 eur). V súvislosti s uplatnenými trovami právneho zastúpenia súd poukázal na to, že právny zástupca odporkyne 2/ si uplatnil odmenu za právne služby v sume nižšej než mohol, keď DPH si uplatnil len z odmeny za úkony právnej služby a režijného paušálu, pričom v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. účinnnej do 30.06.2013 sa o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného zákona zvyšuje nielen odmena ale aj náhrady (t. j. napr. i náhrada za stratu času a pod.). Pokiaľ ide o DPH k úkonom právnej služby zo dňa 28.09.2012 a 03.10.2012 (úkony č. 1/ a 2/), DPH 20 % predstavuje sumu 13,26 eur, avšak právny zástupca si uplatnil DPH len vo výške 12,26 eur. Vzhľadom nato, že súd je v danom prípade viazaný návrhom a nemôže priznať viac než si účastník konania uplatnil, priznal náhradu trov právneho zastúpenia tak ako si ju odporkyňa 2/ prostredníctvom právneho zástupcu uplatnila, keď odmena a náhrady za jednotlivé úkony právnej služby boli inak (okrem uvedenej zníženej DPH) uplatnené v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. Odporkyňa 2/ si zároveň uplatnila náhradu trov spočívajúcu v súdnom poplatku za vyhotovenie rovnopisov podaní a ich príloh urobených elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom vo výške 6 eur. Vzhľadom na to, že odporkyňa 2/ bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov podaní a ich príloh urobených elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom v zmysle pol. 20a Sadzobníka súdnych poplatkov len vo výške 3 eur, súd odporkyňu priznal náhradu uvedeného súdneho poplatku len vo výške 3 eur.

Súd zároveň navrhovateľom 1/ až 6/ i odporkyňu 2/ uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za úkon súdu - vyhotovenie rovnopisov podaní urobených elektronickými prostriedkami, podpísaných zaručeným elektronickým podpisom, na účet Okresného súdu Námestovo, a to navrhovateľom 1/ až 6/ spoločne a nerozdielne vo výške 3 eur v súvislosti s podaním - vyjadrenie zo dňa 26.04.2013 (č. I. 68-73), a odporkyňu 2/ vo výške 3 eur v súvislosti s podaním - žiadosťou o odročenie pojednávania zo dňa 02.04.2013 (č. I. 44-46), v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovatelia a to voči výrokom I., II a III a žiadali aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie alebo napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie.

Odvolanie odôvodnili ust. § 205 ods.2 písm. c/, d/ O. s. p., pretože súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, lebo nevykonal navrhované dôkazy ako aj z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

V podrobnostiach uviedli, že podľa ich názoru boli preukázané všetky zákonné podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva na základe vydržania. Vytýkali súdu, že v odôvodnení uvádza, že chýba platný právny titul nadobudnutia a to existencia platnej i neplatnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva medzi R. Y. a S. T. a to v čase kedy S. T. svedčilo vlastnícke právo. S týmto názorom nesúhlasia, pretože S. T. bol vedený v pozemkovej knihe ako vlastníak predmetného pozemku a to v čase keď platilo uhorské právo, kde sa nevyžadovala pre nadobudnutie vlastníctva písomná forma. Je viac ako pravdepodobné, že S. T. na základe reálnej delby sa cítil vlastníkom celého pozemku, ktorý je predmetom konania a takto ho aj ústnou alebo písomnou zmluvou predal R. Y., ktorý pozemok užíval v dobrej viere, že mu patrí, v roku 1949 následne R. Y. odpredal predmetný pozemok kúpnu zmluvou právnym predchodcom navrhovateľov, pričom táto zmluva označená pod č. 357/49 zo dňa 23.03.1949 bola schválená okresným súdom v Námestove a potvrdená okresným súdom v Trstenej. Je zrejme, že pokiaľ by R. Y. nenadobudol vlastníctvo vydržaním podľa vtedy platného uhorského práva do roku 1949, započítala by sa vydržacia doba podľa interterponálneho ustanovenia v prospech nových držiteľov- právnych predchodcov navrhovateľov. V zmluve z roku 1949 sa výslovne uvádza,

že predmetný pozemok bol kúpený od S. T. a konkretizuje sa o aký pozemok sa jedná. Je tam teda uvedený titul platnej alebo neplatnej zmluvy, ktorým R. Y. nadobudol predmetný pozemok pred tým ako ho predal predchodcom navrhovateľov. Predmetný pozemok je súčasťou gazdovských stavov, je oplotený a hranice tohto oplotenia neboli nikdy spochybňované.

Odporcovia vo vyjadrení k odvolaniu, podaného prostredníctvom právneho zástupcu, navrhli rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť, uplatňovali trovy odvolacieho konania vo výške 81,46 eur.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu vo výroku o veci samej a v závislých výrokoch o trovách konania, podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

V prvom rade odvolací súd posudzoval otázku, či konanie prvostupňového súdu, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutého rozhodnutia, nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 205 ods. 2 písm. c/, d/ O. s. p. a namietaných navrhovateľmi v odvolaní.

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (uvádzaný navrhovateľmi v odvolaní) spočíva v tom, že ak účastník navrhol dôkaz, ktorý bol spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ho nevykonal, vzniká nedostatok v skutkových zisteniach, ktorý treba odstrániť.

Preskúmaním konania okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že konanie prvostupňového súdu v danej veci nie je postihnuté takouto vadou, nakoľko vykonal všetky navrhované dôkazy účastníkmi a navrhovateľia v odvolacom konaní ani nekonkretizovali, ktoré z navrhovaných dôkazov neboli vykonané a teda tento odvolací dôvod neobstojí.

Pokiaľ sa týka ďalšieho odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. tento predpokladá nesprávny postup súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolacie námietky navrhovateľov boli v tomto smere vyhodnotené odvolacím súdom ako dôvodné.

Okresný súd založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom, že navrhovateľia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že ich právni predchodcovia platne nadobudli spornú nehnuteľnosť, keďže navrhovateľia nepreukázali platný právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti ich právnymi predchodcami - existenciu platnej resp. neplatnej, zmluvy o prevode vlastníckeho práva medzi R. Y. a S. T. v čase, kedy S. T. svedčilo vlastnícke právo, na základe ktorej by R. Y. nadobudol spornú nehnuteľnosť, a teda i oprávnenie ďalej s ňou nakladať. Odvolací súd považuje uvedené závery za predčasné.

Navrhovateľia 1/ až 6/ sa žalobným návrhom doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 24.08.2012 domáhali určenia, že nehnuteľnosť - CKN parc. č. 1034/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 304 m², ktorá vznikla na základe geometrického plánu č. 36433756-114/2012 zo dňa 23.07.2012, vyhotoveného vyhotoviteľom DIBDIK GEO, s.r.o. Geodetické a kartografické práce, Dolný Kubín, odčlenením od parcely registra "E" evidovanej na mape určeného operátu ako parc. č. 5310/1 o výmere 1667 m², druh pozemku orná pôda, zapísanej na LV č. XXXX pre obec a k. ú. M. E., pod B3 na meno odporkyne 1/ v podiele 41/120 úč. a pod B4 na meno odporkyne 2/ v podiele 79/120 úč., patrí do dedičstva po poručiteľovi I. T., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. E. XXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, v podiele 1/2 úč. v pomere k celku, do dedičstva po poručiteľovi G. T., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. E. XXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, v podiele 1/4 úč. v pomere k celku a do dedičstva po poručiteľke X. T., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. E. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, v podiele 1/4 úč. v pomere k celku odvodňujúc to skutočnosťou, že porúčiteľia boli ku dňu smrti spoluvlastníkmi uvedených nehnuteľností titulom kúpy z roku 1949. Svoje tvrdenia podporili dôkazmi o. i. aj kúpnu zmluvou zo dňa 23. marca 1949. Odvolávali sa tiež na pozemno-knižný protokol č. 5 k. ú. M. E. ako aj výpis z evidenčného listu č.84 k. ú. M. E. (č. I. 68-70 spisu). Tvrдили, že boli splnené všetky podmienky pre nadobudnutie vlastníctva.

Otázka posudzovania dôkazného bremena je integrálnou súčasťou zisťovania skutkového stavu a hodnotenia dôkazov. Nejde teda o právne posudzovanie vecí, ktorým treba spravidla rozumieť hmotnoprávne posúdenie (subsumpciu).

V súdenom prípade navrhovatelia tvrdili, že ich právni predchodcovia nadobudli vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam keď vlastnícke právo im svedčí titulom kúpy v roku 1949. Okresný súd aj napriek tomu, že vykonal dokazovanie predmetnou kúpnu zmluvou ako aj dokazovanie príslušnými výpismi z pozemno-knižného protokolu č. 5 k. ú. M. E. rozhodol predčasne keď tvrdil, že súd nemá v danom prípade preukázané prípadné nadobudnutie vlastníckeho práva na základe vydržania, práve pre absenciu preukázania existencie jedného zo základných predpokladov vyžadovaných zákonom pre vydržanie, a to platného právneho titulu nadobudnutia.

Funkciu vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Opakom ovládania veci držiteľom je nečinnosť vlastníka. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. V prípade, že zmluva je neplatná pre vadu, o ktorej nemohol nadobúdateľ pri zachovaní obvyklej opatrnosti vedieť, alebo ak tu výnimočne titul vôbec nie je a nadobúdateľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu titul je, stane sa nadobúdateľ vecí jej oprávneným držiteľom a pri splnení ďalších podmienok ju vydrží. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2011, sp. zn. 5 Cdo 87/2010).

V predmetnom konaní je potrebné uviesť, že súd pochybil keď svoje závery oprel jedine o to, že navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno v tom smere, že nepreukázali existenciu platnej, ale ani neplatnej, zmluvy o prevode vlastníckeho práva medzi R. Y. a S. T..

Vzhľadom k tomu, že okresný súd spôsobilý predmet vydržania, oprávnenosť držby a jej nepretržitosť počas celej zákonom stanovenej doby ako aj počiatok jej plynutia a ich súčasné splnenie, právne posúdil nedostatočne, bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.).

V prvom rade si okresný súd ujasní základné podmienky pre vydržanie a to spôsobilý predmet vydržania, oprávnenosť držby a vydržaciú dobu, ktorú bude posudzovať u právnych predchodcov navrhovateľov a tiež posúdi, akými dôkazmi odporcovia vyvrátili skutočnosť, že právni predchodcovia navrhovateľov sa správali ako jej vlastníci. Ďalším predpokladom pre splnenie podmienok vydržania je skutočnosť, že držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby. Podľa kúpnej zmluvy, právni predchodcovia navrhovateľov vstúpili do držby nehnuteľnosti dňom 1. mája 1949 tak ako to vyplýva zo samotnej kúpnej zmluvy „dovoľujem, aby odkupitelia do držby a úžitku odpredanej nehnuteľnosti dňom 1. mája 1949 vstúpili“. Uvedené by mohlo v tomto štádiu konania nasvedčovať tomu, že právni predchodcovia navrhovateľov nevstúpili do úžitku spornej nehnuteľnosti bezdôvodne resp. protiprávne. Vydržanie patrí k všeobecným originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a pojmovo predstavuje nadobudnutie vlastníckeho práva dlhodobou držbou oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Vydržaním sa nadobúda vlastnícke právo bez toho, aby sa o tom muselo rozhodnúť. Z toho vyplýva, že vydržacia doba sa mohla skončiť pred účinnosťou súčasnej právnej úpravy. Preto je dôležité zisťovať kedy sa skončila oprávnená nepretržitá držba a vydržacia doba, aký zákonný predpis bol platný a účinný v čase začatia a skončenia vydržacej doby, pretože okamih vzniku vlastníckeho práva treba posudzovať podľa týchto predpisov (napr. podľa uhorského obyčajového práva, podľa zákona č. 141/1950 Zb. a pod.), aká bola vtedajšia konštantná judikatúra súdov v sporoch o nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, aká je intertemporálna úprava v platnom a účinnom zákone obsahujúcom takýto spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva.

Je potrebné podoznieť, že podľa obyčajového práva, platného na území terajšej Slovenskej republiky, vlastnícke právo k nehnuteľnej veci zapísanej v pozemkovej knihe sa neprevádzalo už uzavretím zmluvy, ale až zápisom prevodu vlastníckeho práva do pozemkovej knihy. Tento tzv. konštitutívny charakter zápisov do pozemkovej knihy zanikol účinnosťou Občianskeho zákonníka z roku 1950 (zákon č. 141/1950 Zb.). Pokiaľ prevod vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy z 23. marca 1949 nebol zapísaný do pozemkovej knihy, vlastníckmi spornej nehnuteľnosti sa právni predchodcovia navrhovateľov samotným uzavretím zmluvy nestali. Avšak je namieste posúdiť otázku vydržania vlastníctva podľa Občianskeho zákonníka z roku 1950, ktorý viazal možnosť vydržania na tri základné podmienky a to oprávnenosť držby, nepretržitosť držby počas vydržacej doby a uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby. Skúmaniu splnenia týchto podmienok sa okresný súd náležite nevenoval.

V časti odvolania proti výroku rozsudku, ktorým okresný súd určil navrhovateľom 1/ až 6/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisov podaní a ich príloh

urobených elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom vo výške 3 eur na účet Okresného súdu Námestovo č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol 5840243413, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, navrhovateľa neuviedli žiadne skutočnosti, pre ktoré je rozhodnutie súdu v tejto časti nesprávne. Odvolací súd preto len konštatuje správnosť rozhodnutia súdu v tejto časti, keď súd navrhovateľom 1/ až 6/ uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za úkon súdu - vyhotovenie rovnopisov podaní urobených elektronickými prostriedkami, podpísaných zaručeným elektronickým podpisom, na účet Okresného súdu Námestovo, a to spoločne a nerozdielne vo výške 3 eur v súvislosti s podaním vyjadrenia zo dňa 26.04.2013 (č. I. 68-73), a to podľa položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Výrok V. rozsudku okresného súdu zostal týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý, nakoľko odporkyňa 2/ (ktorej sa označený výrok dotýkal) odvolanie proti nemu nepodala.

V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne o trovách prvostupňového a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.